

Ut i arbeidslivet

Jobb og praksis i arkitektur-, planlegging- og designbransjen

student

En ny tid

Enten du er student, ansatt eller driver egen virksomhet – AFAG er fagforbundet for alle arkitekter, designere og planleggere. Vi bistår deg mens du leter etter jobb eller vil starte for deg selv. Vi er fagforbundet som kjenner bransjen best.

Etter mange lange kvelder på tegnesalen nærmer studiene seg endelig slutten. Eksamen er overstått og diplomen er levert. Nå kan du bare slappe av og puste ut. For mange er det å være ferdig med studentlivet en befrielse. Du kan få fritiden din tilbake og si farvel til studentbudsjettet. Men lettelsen kan fort gli over i frykten for veien videre.

Å orientere seg i jobbmarkedet for første gang kan være både skremmende og overveldende. Spørsmålene surrer rundt i hodet. Hvordan finner du de ledige stillingene, hvordan skal søknaden se ut og hvordan takler du intervjuet?

Frykt ikke! AFAG har svarene. I denne brosjyren finner du råd og verktøy på veien for å finne en jobb du trives i. Husk at du er velkommen til å ta kontakt med oss for karriereveiledning. Send oss gjerne CV, søknadsbrev og portfolio for å få en tilbakemelding!

Lykke til!

”

Vi leser alltid søknadsbrevet først, ser deretter på portfolioen og til slutt CV. Bakgrunnen for å søke er alltid vektet høyt. For erfarne søkere stiller vi ofte krav til spisskompetanse innen fagområder vi trenger å styrke oss på. Portfolio og CV/bakgrunn betyr derfor ofte mer for nyutdannede søkere.

- TAG arkitekter

Hvordan finne ledige stillinger?

Ikke alle vet hvordan de skal gå fram for å få sin første jobb etter studiene. Hvilke nettsider lyser ut ledige stillinger og fins det andre måter å sikre drømmejobben?

For å finne stillinger innen arkitektur, design eller planlegging har du flere muligheter.

Arkitektnytt

Du vil stort sett finne alle offentlige utlyste stillinger i arkitekturbransjen i Arkitektur. Nye stillinger oppdateres jevnlig.

Finn.no

Du kjenner nok allerede til Finn.no. Nettsiden har gode søkefunksjoner som gjør det lettere å finne relevante stillinger i arkitekturbransjen som ikke nødvendigvis har stillingsstittelen «arkitekt», «planlegger» eller «designer». Eksempler kan være prosjekt- og rådgiverstillinger.

Jobbnorge.no

Her finner du stillinger i offentlig sektor. Noen stillinger vil du kunne søke på gjennom nettsidens egen jobbsøkerportal.

LinkedIn

Arbeidslivets sosiale medium! Arbeidsgivere i Norge har begynt å bruke denne siden mer de siste årene. Her finner du ikke bare ledige stillinger, men kan også skape forbindelser i bransjen. Pass på at profilen din er oppdatert og gjør deg lett å søke på.

Åpen søknad

Mange ansettelser skjer uten en utlyst stilling, så det er lurt å sende åpne søknader. Er det en virksomhet du ønsker å jobbe hos? Send dem en hyggelig og profesjonell e-post der du presenterer hva du kan bidra med

Husk

Husk at du kan kontakte oss for konkrete tips i jobbsøkerprosessen, samt at vi gir deg tilbakemelding på CV, søknad, portfolio og arbeidskontrakt.

Søknaden

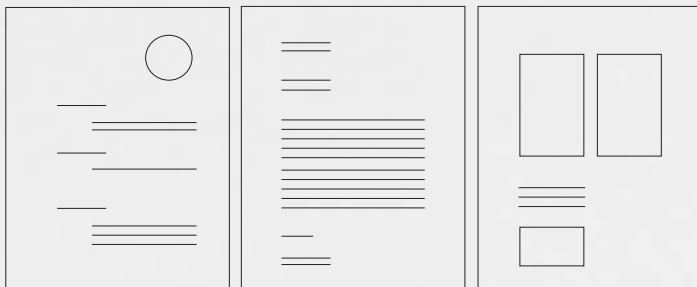
Søknaden din består av CV og et søknadsbrev. For søkere innen arkitektur og design inkluderer søknaden også en portfolio.

Du kan utforme søknaden på mange forskjellige måter. Det finnes ingen fasitsvar på hva som er riktig. Likevel er det noen ting som er verdt å tenke på.

Formålet med søknaden er å vekke arbeidsgivers interesse ved å fremheve din erfaring og kompetanse – og ikke minst hvorfor du er den rette kandidaten for jobben. En tydelig og godt skrevet søknad kan øke sjansene dine for å bli kalt inn til intervju.

Tilpass søknaden din for hver stilling du søker på. Teksten bør skreddersys til både stillingen og arbeidsgiveren. Framhev erfaringen og kompetansen som er mest relevant for jobben du søker på. Ta utgangspunkt i hva virksomheten vektlegger i stillingsannonsen og på nettsiden sin. Hvilke kvalifikasjoner har du? Hvilken relevant erfaring kan du vise til? Husk at du skal fokusere på hva du kan bidra med i virksomheten, og ikke hva du selv får ut av stillingen.

For en utlyst stilling bør du knytte erfaringen din til innholdet i stillingsannonsen. Ved åpne søknader bør du fokusere på hvordan din kompetanse passer med bedriftens arbeid og prosjekter.

CV

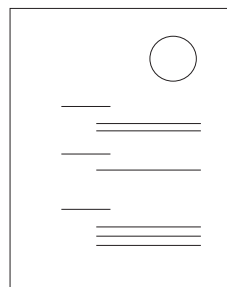
Din CV presenterer ditt profesjonelle liv så langt. Det er en oppsummering med presis informasjon om deg, din arbeidserfaring, utdanning og annen kompetanse.

En CV skal være oversiktlig og lett å lese. Den skal være kort, helst ikke lenger enn to A4-sider. Mange mener at man helst ikke skal overgå én enkelt A4-side, men en hovedregel er at man alltid skal skrive så kort og presist som mulig.

Det er den konkrete informasjonen som er viktigst framfor design i din CV. Du kan heller vise fram dine kreative sider i portfolioen din og prosjektene dine. Dette betyr ikke at du ikke kan bruke design og visuelle elementer for å presentere deg selv og skille deg ut blant bunken av søknader, men du må sørge for at kompetansen og erfaringen din kommer tydelig fram gjennom det skriftlige innholdet.

Innhold i CV

- Personalia
- Utdanning og arbeidserfaring
- Språk
- Datakompetanse
- Studiereiser, utstillinger, priser, publikasjoner
- Relevante kurs og workshops
- Referanser
- Vedlegg

Når du søker jobb

CV, søknadsbrev og portfolio skal utfylle hverandre. De presenterer ditt profesjonelle liv gjennom ulike virkemidler. Det er din mulighet til å vise bredden i din erfaring og kompetanse og hvorfor akkurat du passer til kontoret eller jobben du søker til.

Søknadsbrevet

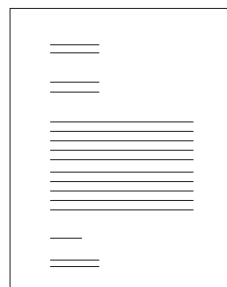
Gjennom søknadsbrevet kan du utdype den korte og presise CVen. Her kan du gå mer i dybden om hva de ulike erfaringene har lært deg og hvordan du vil bruke kompetansen din hos arbeidsgiver. Du skal fortelle hvorfor du er den riktige kandidaten for stillingen.

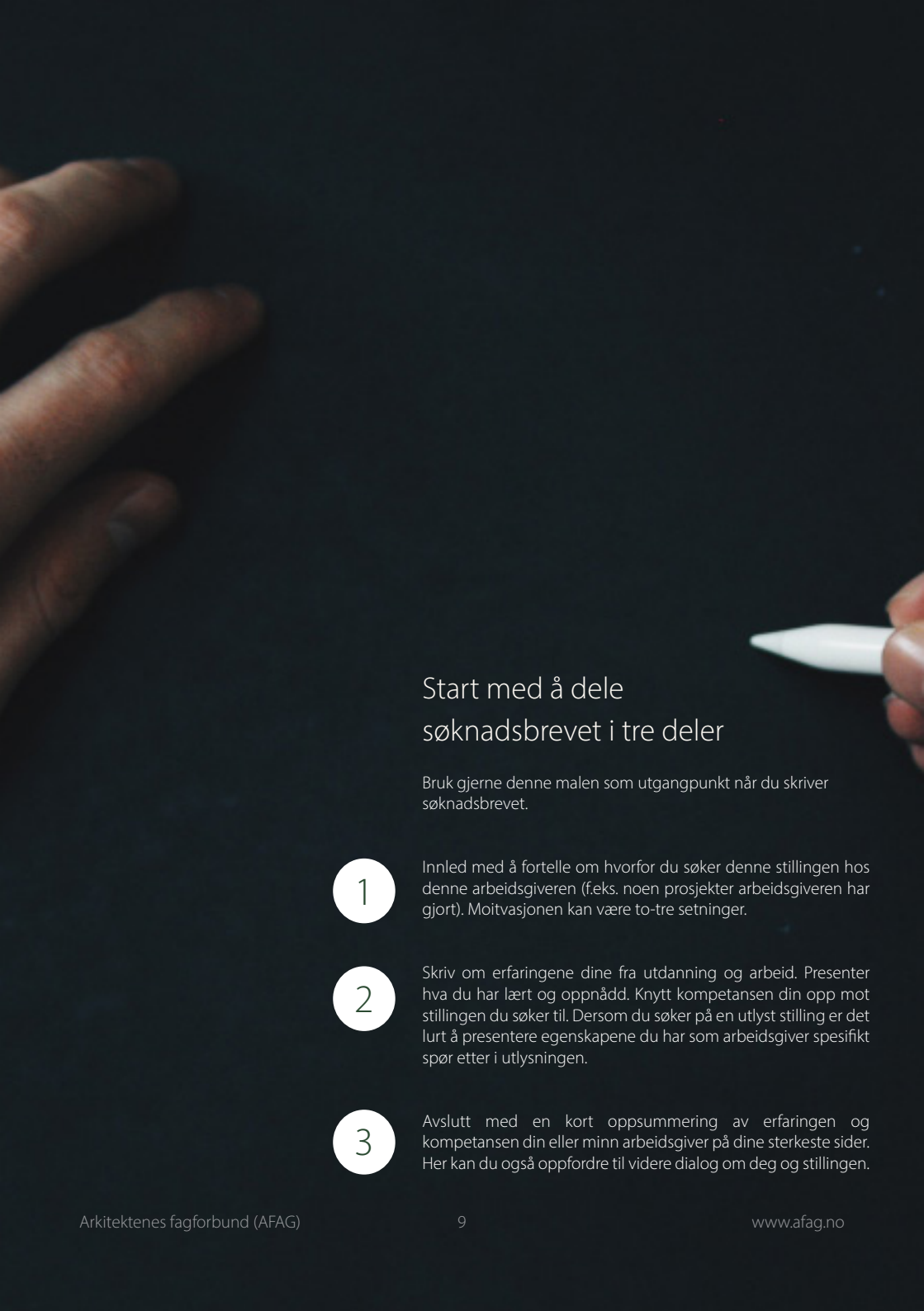
Søknadsbrevet er et personlig brev som samtidig skal være satt opp som et formelt brev mellom ukjente.

Innled med å fortelle om hvorfor du søker til denne stillingen eller arbeidsgiveren. Ved en åpen søknad skal du vise til kontoret du søker til: hvordan du ble kjent med dem, arbeid de har gjort, hva som gjør at du ønsker å jobbe hos akkurat dem. Deretter forteller du om bakgrunnen din og hva du har lært av tidligere erfaring og utdanning. Si også hvorfor dette er nyttig for stillingen. Avslutt med å enten oppsummere kompetansen din eller minne arbeidsgiver på dine sterkeste sider. Helt til slutt bør du oppfordre til videre dialog, for eksempel en samtale der dere kan snakke om hva du kan bidra med i virksomheten.

Feil du bør unngå i søknaden

- Søknaden er for lang
- Det er uklart hvorfor du er den rette for jobben
- Motivasjonen er uklar
- Motivasjonen virker for selvsentret
- Søknaden virker masseprodusert
- Teksten er tunglest
- Teksten er uryddig
- Teksten bærer preg av opprømsing
- Du fokuserer for mye på det du ikke har

Start med å dele søknadsbrevet i tre deler

Bruk gjerne denne malen som utgangspunkt når du skriver søknadsbrevet.

1

Innled med å fortelle om hvorfor du søker denne stillingen hos denne arbeidsgiveren (f.eks. noen prosjekter arbeidsgiveren har gjort). Moitvasjonen kan være to-tre setninger.

2

Skriv om erfaringene dine fra utdanning og arbeid. Presenter hva du har lært og oppnådd. Knytt kompetansen din opp mot stillingen du søker til. Dersom du søker på en utlyst stilling er det lurt å presentere egenskapene du har som arbeidsgiver spesifikt spør etter i utlysningen.

3

Avslutt med en kort oppsummering av erfaringen og kompetansen din eller minn arbeidsgiver på dine sterkeste sider. Her kan du også oppfordre til videre dialog om deg og stillingen.

Portfolio

Din portfolio skal være logisk og presist bygget opp. Det er ikke en fasit for hvilken rekkefølge du skal presentere prosjektene i, men det bør ligge en mening bak strukturen du velger. Du skal presentere dine beste prosjekter, ikke alle. Så prøv å holde deg til fire til åtte prosjekter. Få fram essensen av hvert prosjekt. De skal fremstå mest mulig visuelle og selvforklarende, uten for mye tekst. Du kan heller utdype prosjektene i et eventuelt intervju.

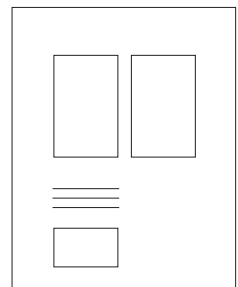
Portfolioen skal vise fram din tegnetekniske kompetanse. Derfor bør utvalget av prosjekter og illustrasjoner demonstrere hvilke verktøy du behersker. I tillegg skal du presentere din konseptuelle tilnærming og kompetanse som formgiver. Så du bør inkludere forskjellige typer prosjekter og arbeid fra ulike faser. Du kan framheve egenskapene og kvalifikasjonene dine, samtidig som du illustrer interessefeltene dine innenfor faget.

Pass på at du inkluderer hvilken sammenheng prosjektene er utført i. Du skal også nevne om du har samarbeidet med andre eller jobbet med prosjektet alene. Dersom du har jobbet med andre, bør du framheve rollen din på best mulig måte. Presenter hva du bidro med.

”

Det er lurt å bruke tid på portfolioen, det er det første vi ser på når vi får en jobbsøknad. Ikke vis alt – vis det beste. Det er bedre å vise tre veldig bra ting enn å vise alt man har gjort. Er portfolioen bra, ser vi videre på CV for å forstå hva slags erfaring personen har – og er CV bra, leser vi søknaden.

Geir Haaversen, CEO A-lab

Portfolio

Inkluder det beste – portfolioen skal vekke nysgjerrighet!

Å gjøre et godt utvalg er en kunst i seg selv. Portfolioen skal ikke vise alt du noensinne har gjort.

Presenter materialet ditt på en oversiktlig måte og velg et format som fungerer godt for utskrift.

Din første jobb

Når du har fått tilbud om jobb skal du motta en skriftlig arbeidsavtale som angir vilkårene for ansettelsesforholdet. Du skal også motta en arbeidsavtale for kortvarige og midlertidige stillinger. Som medlem i AFAG er du velkommen til å sende arbeidsavtalen til oss for en gjennomgang. Husk at du må sende oss avtalen *før* du signerer den. Det er lett å glemme at du har betenkningstid når du først har mottatt tilbud om jobb. Du trenger kanskje ikke denne tiden til å vurdere om du skal takke ja eller nei, men det er fint å bruke tiden til å få en jurist til å se over arbeidsavtalen. Standard prosedyre i arbeidslivet er at du kan vente omtrent én uke før du gir tilbakemelding om valget ditt. Det er imidlertid fint om du bekrefter at du har mottatt tilbudet med det samme du har mottatt det.

Hvilken lønn skal du ha?

Etter at du har mottatt arbeidsavtalen vil du også kunne forhandle lønnstilbudet. Samtidig vil mange arbeidsgivere spørre deg allerede i intervjuet om hva du ser for deg i lønn. Det er da lurt å komme forberedt med et svar.

Som medlem i AFAG har du alltid tilgang på vår nyeste lønnsstatistikk. Her finner du gjennomsnittlig lønn for ansatte arkitekter med ditt eksamensår tilbake til før 1980. Vi har tall fra både privat og offentlig sektor, og skiller mellom arbeid i og utenfor de største byene. Ved å se på statistikken kan du danne deg et bilde av hva du bør tjene i stillingen din. I statistikken har vi også egne anbefalinger for nyutdannede og praktikanter. Husk at statistikken ikke er en fasit, men et verktøy. Du finner statistikken på våre lukkede medlemsider på www.afag.no.

Ta kontakt med oss om du har spesifikke spørsmål om hva du bør tjene som nyutdannet. Vi tilbyr også veiledning i forbindelse med lønsspørsmål knyttet til praktiktantstillinger og enkle sideoppdrag.

Husk

Kontakt oss på jus@afag.no for gjennomgang av arbeidsavtale.

Du finner AFAGs oppdaterte lønnsstatistikk på www.afag.no/medlemsportal

Hva er dine beste tips til den som søker jobb?

Vi har spurt noen arkitektkontorer om hvilke anbefalinger de har til deg som søker jobb.

Vær tidlig ute, arbeid godt med søknaden og sett deg godt inn i hva bedriften står for. Hvis du ikke får jobben, ikke gi opp, mye handler om riktig timing.

- *Camilla Molden, Partner & Utviklingsleder, Dyrvik Arkitekter*

investertid i porteføljen din – det er det viktigste du har å vise til når du ikke har så mye erfaring. Kjenn verktøyene vi jobber i – vis oss at du behersker disse, da vet vi at du kommer raskt opp og i gang. Vis gjerne kompetanse på nye effektive verktøy som kan bli viktige i tiden fremover. Vær taktisk – søk hos kontorer med et fokus som passer ditt eget. Vurder hva du gjør masteroppgaven din på basert ikke bare på hva du vil jobbe med, men også hvor du kunne tenke deg å jobbe.

- *Henriette Habberstad Sterud, COO, Nordic Office of Architecture*

Våg å skille deg ut! Tenk godt gjennom hva du ønsker å formidle, og husk at både søknadsbrev, CV og portfolio er med på å gi et inntrykk av deg – tenk på hvordan du formulerer deg og hvordan materialet ser ut i tillegg til hvilke prosjekter du viser. Vi ser etter faglige evner, engasjement og vilje!

- *Åse Helene Mørk, Partner & Daglig leder, Lund + Slaatto Arkitekter*

Man må finne ut hvor man har lyst til å jobbe og jobbe med å finne ut mest mulig om stedet. Snakk med ansatte du kjenner som jobber der. Finn ut så mye som mulig og ikke gi deg. Vi vil ha de som har mest lyst til å jobbe hos oss. Man må være dedikert og føle seg hjemme i den kulturen vi har hos oss.

- *Geir Haaversen, CEO, A-lab*

Hvem er Arkitektenes fagforbund?

Arkitektenes fagforbund (AFAG) er fagforbundet for deg som studerer arkitektur, landskapsarkitektur, interiørarkitektur, design eller planlegging. Vi kjenner bransjen og kan bistå deg i en rekke problemstillinger.

Juridisk bistand og rådgivning

Det er kanskje ikke så lett å forestille seg nå, men alle kan havne i eller bli utsatt for konflikter på arbeidsplassen. AFAG bistår alle medlemmene sine i slike situasjoner.

Rådgivning om jobb og karriere

Det kan dreie seg om et karriereskift eller rådgivning i forbindelse med lønsspørsmål eller omstilling på arbeidsplassen. Vi bistår også om du opplever personlige vanskeligheter i etterkant av et jobbskifte eller en arbeidskonflikt. Du er alltid velkommen til oss for en samtale i våre lokaler eller over telefon.

Kurs og faglige arrangementer

Vi holder kurs for både studentmedlemmer og øvrige medlemmer om relevante tema. Ta gjerne kontakt om du har spesielle bidrag eller ønsker for kurs og faglige arrangementer. Vi legger alltid ut arrangementene på våre nettsider, og sender i tillegg ut invitasjon per e-post. Du kan også følge oss på Facebook og Instagram for oppdatert informasjon om kurs og faglige arrangementer.

Bank og forsikring

AFAG er medlem i hovedsammenslutningen Akademikerne og gjennom dette samarbeidet kan vi tilby gunstige vilkår hos Handelsbanken og Storebrand.

Lønnsstatistikk og lønnsforhandlinger

Vi jobber kontinuerlig med å sørge for at våre medlemmer har de beste lønnsbetingelsene. AFAG ivaretar medlemmenes interesse i sentrale forhandlinger, men bistår også ved lokale forhandlinger. Gjennom tariffavtaler sikrer vi at medlemmenes rettigheter blir ivaretatt, både i privat og offentlig sektor.

arkitektenes
fagforbund

Josefines gate 32, 0351 Oslo
www.afag.no
e-post: post@afag.no / jus@afag.no
telefon: 23 33 24 80